

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v l. nadstr., upravljenstvo pa v pritličju. — Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljenstva telefon št. 85.

Koroški Slovenci in voilna reforma.

Načrt koroških Slovencev.

Koroški Slovenci so na vseh svojih številnih shodih zahtevali, da se jim dasta vsaj dva državnozborska mandata. Zahteva je gotovo popolnoma upravičena, kar smo že dokazali. Načrt je bil sleden: Prvi in drugi voilni okraj tvorijo mesta, trg in industrijske občine. Tretji voilni okraj (sed. okraj Dobrla vas, Borovlje, slovenski del celovškega okraja, Rožek in slovenski del belaškega okraja) bi bil slovenski in ravno tako četrti (sedni okraji Velikovec, Piberk in Žel. Kapla). V osmem voilinem okraju (sedni okraji Šmohor, Trbiž, Podklošter, Paternijon in nemški del Beljaka) bi Slovenci odločevali pri ožji volitvi, dasiravno bi sami s svojim kandidatom ne mogli nikdar prodreti. Ta načrt bi bil Slovencem vsaj kolikor toliko pravičen in bi jim zagotovljalo boljšo politično prihodnost. Bilo je mnogo upanja, da bo odsek za voilno reformo sprejet ta načrt, posebno že zato, ker so se zavzemali zanj tudi nemški krščanski socijalci. Ta načrt jim je namreč zagotovljala dva, ali pravzaprav tri mandate v deželi. Ker bi bil belaški okraj najbrž socijalnodemokrati, bi bili seveda nemški nacijonalci smeli upati po tem načrtu samo na štiri mandate. Zaradi tega so se nam tudi tako upirali. Ali njihov upor ni bil edin, prišel je še od drugod, odkoder ga koroški Slovenci niso pričakovali, namreč od nemških krščanskih socijalcev samih. Vkljub temu, da jim je načrt zagotovljala tolik dobiček — po vladnem načrtu jim je gotov samo en mandat — in vkljub temu, da so do zadnjega obljubovali, da bodo glasovali zanj, so končno vendarle snedli besedo in celokupno glasovali proti, in sicer — „im Einverständnis mit dr. Šusteršič“, kakor se je reklo. Da, tu je imel vrag zraven svoje kopito.

Na onem znanem shodu v Celovcu se je javno dokazala krvida dr. Šusteršiča in tovaršev v tej zadevi. Edina vodilna misel Šusteršičeva pri celi stvari je bila: z volilno reformo do zadnjega ubiti kranjske liberalce. Zato je bilo neobhodno potrebno, da se za Kranjsko ne ustvari mestnih mandatov. Ako bi se bilo to zgodilo na Kranjskem, bi tudi ne moglo biti drugače na Koroškem, ker to bi ne bilo ostalo potem otok v sredini krovovin z mestnimi mandati, kajti na Koroškem so „gnezda in luknje“, ali kako se je že imenovalo kranjska mesta, vsaj tako velika, če ne večja, kakor pa v krovovinah naokoli. Ali iz zgoraj navedenega vzroka se niso smela na Kranjskem „ločiti mesta od dežele“, in vsled tega tudi na Koroškem ne. Dr. Šusteršič je bil vedno v zvezi, ali vsaj v dotiki z nem. krščanskimi socijalci, saj se tudi sam smatra za krščanskega socijalca. Imel je dovolj prilike pojasniti jim razmere na Koroškem, vsaj poučen je bil o njih, ker mu referent za Koroško, dr. Ploj, gotovo ni skrival pojasnil, ki jih je dobival iz Koroške, in se je cela stvar gotovo obravnavala tudi v „Slovenski Zvezzi“, imel je tudi sredstev dovolj, da bi bil vplival na dr. Gessmanna in tovarše — porabil naj bi bil le svoje in njihovo versko prepričanje in krščansko pravičnost, pridejal naj bi bil pridobitev dveh mandatov na Koroškem in dosedanje zvesto in vztrajno čapljanje koroških Slovencev čez drn in strn za nemškimi krščanskimi socijalci — in v Gessmannu bi se bila morda vendar vzbudila zaspala vest. Ali tega dr. Šusteršič ni storil. Ko se je šlo za kočevski mandat, je bil dr. Šusteršič najprej odločno proti kompenzaciji drugje kakor na Kranjskem, šele pozneje, ko so mu že štajerski poslanci hoteli odreči pokorščino, je splaval s svoja nedostopne višine in izjavil, da sicer zahteva kot kompenzacijo za kočevski mandat slovenski mandat na Štajerskem ali na Koroškem, ali

proti svojemu prepričanju. Nikake odločnosti, nikake podvzetnosti, nič značaja. In dal se je mandat štajerskim Slovencem, zakar so seveda Nemci dobili zopet enega. Kočevski mandat je ostal brez kompenzacije. Italijani so pridobili svoje, in takrat se je s slovenske strani — molčalo. Prišlo je do glasovanja v odseku in za Koroško se je sprejel vladni načrt. Pozneje so nas „troščili“ z zbornico, in sicer tisti ljudje, kateri so hladež se na Severniki pisali, da se v zbornici ne bo dalo nič več izpremeniti. Štajerski poslanci so izjavljali na shodih, da bodo glasovali proti voilni reformi, ako se za koroške Slovence nič ne doseže. In stvar je prišla v zbornico. Koroški Slovenci smo bili sicer v dušo prepričani, da je za nas vse izgubljeno, ali vendar smo le še upali, da se bo morda le še dalo kaj doseči. Ali pri tem smo pozabili na nekaj: celovski shod za upnikov! Užaljeno samoljubje človeka, ki misli, da je bog med narodnimi smrtniki, in ne malo tudi osebna mržnja, to so bili motivi, ki so vodili odslej gromovnika na slovenskem političnem Olimpu, kajti našli so se ljudje, ki niso hoteli verovati v njegovo božastvo in so se celo predrnili dvomiti o njegovi najvišji nezmotljivosti in uspehih njegovih taktičnih potez. Quos ego! Bližal se je usodepolni 1. december, uprizorila se je „energična“ akcija v zbornici, to je, šlo se je k ministru, kjer se je apeliralo na pravicoljubnost visoke vlade in nemških nacijonalcev: „Prosimo lepo, dajte koroškim Slovencem dva mandata.“ — „Dogovorite se z Nemci.“ — „Gosp. Lemiš, prosimo ponižno, dovolite koroškim Slovencem dva mandata.“ — „Ne.“ — „Ker Nemci ne dovolijo, ne morem.“ — „Z Bogom! Klanjam se. Hvala lepa za pojasnilo.“ — Energična akcija je pri kraju, in sedaj pride glasovanje. Kdor ne glasuje za voilno reformo, je sovražnik naroda! In glasovala je energična „Slovenska

Zvezza“ za volilno reformo, dasiravno bi jo bila v korist koroškim Slovencem lahko vrgla ravno s svojimi glasovi. Nočemo odrekati posameznim osebam, da so se v svojih govorih in tudi sicer marsikako potrudili za nas, ali dosegli pa le niso nič, uspeha si niso znali zagotoviti, ker odločnosti ni bilo v njih, ker so se brezposojno uklanjali edini volji dr. Šusteršičevi.

In kaj je odvrnilo nemške krščanske socijalce od njihove obljube vzlidobičku, ki se jim je obeta po slovenskem načrtu za volilno preosnovno na Koroškem. Stvar je povsem enostavna. Nemška krščansko-socijalna stranka na Koroškem je že precej dobro organizirana in je doseglala v novejšem času že prav lepe uspehe ter si obeta vedno lepši napredek, česar se ji ne more oporekat. Ta stranka ima lepo bodočnost na Koroškem. Nemci so v deželi še razbiti v „völkische“ in „alldeutsche“, kar krščanskim socijalcem delo zelo olajšuje. V par desetletjih, ali pa še prej, bodo krščanski socijalci na krmilu. V očigled take bodočnosti so radovljeno zavrgli dobiček, ki jim ga je obeta slovenski načrt, in gotovo k temu ni malo pomoglo tudi dejstvo, da jim vsled tega nacijonalci ne morejo očitati kake zveze s Slovenci. Na svoje pristno nemštvu namreč mnogo drže in je prodajajo na debelo, hoteč s tem zavrniti očitanja nacijonalcev o „rimskih breznarodovcih“. Seveda jim potem takem ni bilo mnogo do sedanega dobička, češ, saj Slovence pogoljnemo takointako tudi mi, ko požremo nemške nacijonalce, ki jih sedaj dobe v svoje žrelo. In ta njihova namera ni slaba. Potem jim vsaj njih krščanska vest ne bo očitala, da so nastopali proti nekdanjim svojim zaveznikom, kajti med tem bi se Slovenci že ponemčurili v nemškonočnjalnem zmislu. Prav lep račun, vreden krščanskih socijalcev, kakor se kažejo n. pr. na Dunaju proti slovenskim narodnostim. In da je to

tudi resnica, kaže že sedanje njihovo postopanje. Slovenske okraje namreč že smatrajo za svoje in že se spuščajo nemški krščansko-socijalni krokarji na slovenska grobišča kot bodoči kandidati. Tako n. pr. straši po slovenskem rožškem okraju neki mandata lačni dr. Pupovac, rodom Srbin, a navdušen Nemec, ki trdi, da bo kandidiral na lastno roko, brez strankinega poverjenja, a tako neumen ni pač nihče, da ne bi v njem izpozna nemškega krščansko-socijalnega strankarja. Slovenci rožškega okraja mu bodo sicer odločno pokazali vrata, če zopet pride, ali vse to kaže, da Nemci smatrajo te naše kraje že za svojo last. Tu naj se torej primejo oni za nos, ki misijo, da volilna reforma ni pokopal koroških Slovencev. In pri vsem tem so ti ljudje, ki so tako željni uas, še tako nesramni, da še podpore zahtevajo od nas, da naj jim pomagamo do zmage. Zato, da nas prej prebašijo, naj jim še sami dajemo želodčne kapljice v obliki glasov pri volitvi. In to ni samo v enem voilinem okraju, to je povsod. Tu nemški krščanski socijalci, tam socijalni demokrat, drugje nemški nacijonalec, in ubraniti se ne moremo, ker smo preslabi, ker nas je premalo. In pomoči ni nobene, niti od zunaj, od drugih Slovenev, ker so volilni okraji tako satansko sestavljeni, da moramo ostati v manjšini.

Koroški Slovenci smo izdani, prodani svojemu tisočletnemu sovražniku in tega dejstva ne uniči nikako modrovanje. Ne rečemo, da bi se nas uničilo danes, ali morda jutri, ali če bodoča državna zbornica ne bo dosegla kakih izpremememb za nas, bo pač v doglednem času prišel trenotek, ko bo koroškim Slovenec upadel pogum za nadaljni brezuspešni boj in se bo začela mastna gostija za nemške Slovencev lačne požeruhe. Koroški Slovenci bodo napeli vse svoje moči, da rešijo, kar se da rešiti, in od tega

LISTEK.

Strahovlci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalej.)

II.

Al' je grom al' treskanje,
Al' voz burovčev gre?
To ni tresk, ne gromenje,
Tud' voz burovčev ne gre,
Tu jezdari vel'k gospod...

Narodna.

Ko je prišel Tomo na cesto, je vzlizbučanju viharja in zvižganju burje zaslišal treskanju podoben ropot. Po slabih in kamenitih cesti, ki je vodila po obali od Reke do Beršeca, je dirjal jezdec, tako naglo, kakor bi bežal pred smrtno. Konj je glasno hrkal in pod kopiti, če so se zadela ob kamen, so se mu vžigale iskre. Tomo je obstal na cesti kakor bi bil okamenel. Strah gaje preuzel, ko je čul ta tejinstveni ropot in ni se ganil niti tedaj, ko je že natančno razločil, da se mu bliža konj, na katerem sedi jezdec. Prišel je šele k zavesti, ko je ležal na tleh in je čutil, da mu curlja kri z glave, kamor ga je bilo zadelo konjsko kopito.

Beda, nerodni, je zakričal jezdec, ko se mu je posrečilo ustaviti konja in se je prepričal, da še živi človek, ki ga je bil podrl. Zakaj se nisi umaknil?

Ta ogovor je Tomu pričal, da nima opraviti z nadnaravnim bitjem, kakor je mislil, nego z navadnim človekom. To ga je takoj pozivilo. Vstal je hitro in na prijazni pozdrav odgovoril ravno tako prijazno.

Ti si sam bedak in še največjih eden. Čemu pa tako dviš po cesti, koder veš, da hodijo ljudje. Ali ti je mar krvnik za petami in te čakajo vešala?

Bog mu odpusti, a meni se zdi, da si se predrnili nekaj zabavljati, je vzkliknil tuječ in vzel izza pasa dolg svetel samokres, s katerim je pomeril na Toma.

Tomo je bil sicer pogumen in krepak mož, toda njegov pogum je bil vedno natančno tako velik, kakor se je to zdelo njegovim pogumom. Če ni bilo prav nisem, na zgomo, je Tomov pogum popoln izginil. V takih časih se je Tomo tolatal z zavesti, da že pride ugodna prilika za obračun in plačilo. Tako tudi zdaj. Ko je Tomo v tuječih rokah zagledal dolgi svetli samokres,

je sprevidel, da s svojo železno palico ničesar ne opravi in je vsled tega sklenil, da se poravnava izlepa s tuječem, ki je moral kot lastnik samokresa biti gotovo veliki gospod.

Ne zamerite mi mojih besed, milostivi gospod, je rekel Tomo spoznivo in se odkril, kar je storil samo kadar je bil jezen. Temno je že, tako temno, da nisem razločil kakega gospoda imam pred seboj.

Tomo bi se bil jezdecu napisal, da ga je zahvalil, da ga je izvolil s svojim konjem podreti na tla, a ker je bil tuječ že med tem spravil svoj samokres, se tudi Tomu ni zdelo potrebno, da bi nadaljeval svoje opravljevanje.

Vidiš, dečko, zdaj mi ugajaš, je dejal jezdec. Zdaj sva zopet prijatelja in upam, da ostaneva prijatelja. Če si hočeš ohraniti mojo naklonjenost, mi moraš pred vsem po pravici in po resnici odgovoriti na nekatera vprašanja.

Tomo je pri teh besedah obšla velika nezaupnost do tuječa, zlasti ker ni imel pojma, kako bi si pomagal, da bi mu ne bilo treba odgovarjati. Njegova nezaupnost se je spremenila celo v strmenje, ko je tuječ vzel iz žepa srebrn denar in ga Tomu ponudil. Tomo ni niti trenotek premi-

števal ali omahoval, marveč kar mogoče hitro spravil denar in se potem ravno tako hitro pokril v znamenje, da je tuječ vse odpustil.

Tako, prijatelj, je rekel tuječ; zdaj, ko se razumeva, mi bo pač odgovoril na moja vprašanja:

Za tolar odgovorov — ta bo pa dolga, je menil Tomo; posebno v tej burji...

Ne boj se, dečko; ne bom te dolgo zadrževal. Povej mi najprej, če poznaš plemiča Andreja Kržana, ki ima tod nekje svoj gradic.

V Tomovem srcu je zopet zavladala nezaupnost in prav nerad je odgovoril na to vprašanje.

Poznam gospoda Kržana, kakov ga poznajo vse ljudje.

Kake vrste človek pa je ta plemič?

Hm, tiste vrste, kakor vse plemenitaši.

Čuješ, dečko, se je smejal tuječ in zopet pokazal svoj samokres.

Tu si nekaj preveč previden. Tomu je pri tem, da se tuječ kot lastnik dolgega in najbrž s srebrrom okovanega samokresa ne zameri in zato je hitro dejal:

Ne zamerite, gospod, previden nisem, samo malo neumen. Kakor me

kdo vpraša, tako mu odgovorim. Sicer pa se mi zelo mudi domov. Pa srečno potujte!

Škoda, da se ti tako mudi. Pravkar sem ti mislil darovati še en tolar.

O, prosim, tako se mi pa le ne mudi, se je hitro oglasil Tomo, pristopil zopet k jezdecu in čakal z edinstveno roko na drugi tolar. A ta mu je smejalje podrl vse upanje na drugi tolar.

Le id, dečko, če ti se tako mudi. Ta tolar dobi prvi človek, ki ga srečam, in ki mi bo znašel kaj več povedati o plemiču Andreju Kržanu, kakor ti.

Spričo teh besed je Toma prevzela utemeljena nevolja. Streljal je kučno z glave in srđito zakričal:

Kje pa dobite človeka, ki bi Vam vedel kaj več povedati o plemiču Kržanu kakor jaz. Pokažite mi ga ali mi ga imenujte, če morete. Na vsem svetu ga ni takega človeka, zakaj plemič Kržan je moj gospodar in jaz sem njegov sluha in vsem torej več o njem, kakor kdorkoli.

(Dalej prih.)

boja bo odvisna daljna njihova prihodnost. Ako rešimo "slovenski mandat", imamo vsaj nekaj opore za bodočnost, ako pa ga ne dobimo, potem — — vae victis!

Boj bo hud, kakor ga še nismo videli, zato pa bo treba tudi mož, vseh nas brez razlike stanu in prepričanja na bojišču. Z delom, s podrobni, vzkrajnimi, neumornimi delom nas vseh se bo morda še dalo kaj doseči, sicer propademo. Zato pa koroški Slovenci vsaj zdaj, morda zadnjikrat: **Vsi na krov! Ne vdajmo se!**

Iz delegacij.

Budimpešta, 3. januarja. Predpoldne se je zbral pododelnik proračunskega odseka, da je razpravljal o dobach za vojaštvo vsled znane resolucije delegata Kinka in odgovora vojnega ministra na to resolucijo. Posebno ogroženje pa sta pravzročili izjavi ogrskega trgovinskega ministra Kossutha in državnega tajnika Szterenyija. V današnji seji so vsled tega vse avstrijski delegati naglašali, da nikakor ni mogoče sprejeti dogovora, ki se je glede zalašanja armade sklenil med ogrsko vlado in skupnim vojnim ministrom. Takega mnenja je tudi plenum avstrijske delegacije, ki je baje odločno za to, da se o vojnem proračunu ne glasuje poprej, dokler se glede dobar za armado ne doseže povoljno sporazumljenje. Namerava se v delegaciji predlagati, da se dogovor vojne uprave z obema vladama gleda zalašanja armade ne sprejme na znanje, ker je ta dogovor škodljiv interesom avstrijske produkcije.

Budimpešta, 3. januarja. Poldne je bila plenarna seja avstrijske delegacije. — Vojni minister Schön-aich je naznačil veselo vest, da sta vadi obe držav pritrdiri zakonskemu načrtu o preskrbi vojaških vdov in sirot, in da se ta zakon kmalu predloži zakonodajnim korporacijam ter dobi veljavno nazaj s 1. januarjem 1907. — Potem se je začelo razpravljanje o rednem vojnem proračunu. — Del. Delugan je urgiral celo vrsto reform v armadi posebno vojaško pravosodstvo in postopanje častnega sodišča. Zahteval je reduciranje izdatkov za armado. — Del. Stein je strastno napadal nadvojvodo Franu Ferdinandu, češ, da porablja na svojem graščinskem posestvu v Lüdingu na Koroškem vojake za gozdne čuvanje, a vsled tega nastali primanjkljaj pri polku se nadomesti s pozivom kmetskih rezervistov v aktivno službo. Predsednik je govornika ukoril, a Stein je odgovoril, da ne govor o članu cesarske rodbine, temuč o podmaršalu Franu Ferdinandu. Navajal je, da brzjavna proga Celovec-Krška dolina ni za privatnike, temuč je rezervirana za državne brzjavne, ker podmaršal v Lüdingu naroča vse potrebščine za svojo kuhinjo brzjavno iz Celovca. Pisma graščinske uprave se sprejemajo v promet nefrankovana, zato pa goji graščinsko oskrbiščvo na debelo trgovino z razglednicami podmaršala in njegove žene. Enako se počenja na graščinskem posestvu v Konopištu in na posestvu nadvojvode Franu Salvatorju v Wallseeu.

Parlementarni položaj.

Dunaj, 3. januarja. V parlamentarnih krogih še vedno upajo, da se posreči pregoritati radikalne stranke, da umaknejo svoje obstrukcijske nujne predlogi v prilog meritornim nujnim predlogom. Posl. Gessmann bo namreč nujno predlagal numerus clausus gospodsko zbornice. Gleda nujnega predloga, ki ga stavi posl. Stojan zaradi kongrue so svobodomiseln nemški poslanci sklenili, da prepuste razpravljanje o tem nujnem predlogu le tedaj, ko se sklene junktum z reformo zakonskega prava. Ako se ne doseže, da bi se obstrukcijski predlogi umaknili, hočejo velike stranke premagati to zapreko s trajnimi sejami.

Gleda proste kolportaže ni mnogo upanja, da bi se tozadevna ureditev § 23. tiskovnega zakona mogla izvršiti še v zadnjem zasedanju. V razpravo se vzame ali reforma vsega tiskovnega zakona ali pa nič.

Zarote v Srbiji?

Dunaj, 3. januarja. Dasi je vladu kategorično izjavila, da so vse vesti o kaki zaroti proti vladajoči dinastiji gola in hudo izmišljotina, vendar se znova zatrjuje, da se bivši srbski poslanik v Londonu, Mijatović, obtoži zaradi veleizdaje, ker je delal javno propagando proti dinastiji. Mijatović se in contumaciam obsodi na izgubo pokojnine. Njegova agitacija je merila na to, da pride na srbski prestol kak član angleške kraljeve rodbine.

London, 3. januarja. Bivši srbski poslanik v Londonu, Mijatović, je javno izjavil, da na spremembu na srbskem prestolu nihče ne misli. Tudi na spremembu vlade ni misli, ker razpolaga sedanja vlada nad veliko večino in ker živi v Srbiji pravi patriotizem, da se vsak državljan zaveda dolžnosti, skrbeti za mir in red v deželi. Ako bi bila res kakšna zarota, bi se ne razglasala tako javno. Tako hudo vznemirjenje je obžalovali posebno sedaj, ko si v Srbiji prizadevajo, da bi si naklonili angleški kapital za razvoj države.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 3. januarja. Ko se je mestni poglavar Launitz vratal od blagosloviljenja novozgrajenega zavoda za eksperimentalno medicino, ustrelil ga je odzadi v glavo neznan mož. Poglavar se je takoj zgrudil in izdihnil, nakar se je tudi atentator ustrelil.

Moskva, 3. januarja. V Libavu so revolucionarji napadli blagajnika tvrdke Kühler, ko se je peljal po ulicah v spremstvu dveh policajev. Oba policaja so ubili, blagajnika in voznika smrtno ranili ter odnesli denar, ki ga je imel blagajnik seboj.

Vatikan in Kvirinal.

Rim, 3. januarja. Vsa znamenja kažejo, da deluje papež na sporazumljenje s kraljevskim dvorom, da bi na ta način dobil letno rento 3½ milijona lir, katera renta je zajamčena z zakonom iz leta 1871., a sta jo papež Pij IX. in Lev XIII. odklanjala. Sedanjemu papežu bi ta vsota prav prišla za fransko duhovščino, ki vsled upornosti proti republiki izgubi dohodok.

Nemiri v Maroku.

Madrid, 3. januarja. Ker je Raizuli hotel zavzeti mesto Arcilo, je poslal vojni minister Gebbas pred mesto 600 vojakov s tremi topovi. Med tem pa se Raizuli le utruje v svoji trdnjavi Zinat. Da si popolni svojo zalogu, je izropal veliko zalogu nekega franskega trgovca. Raizuli ne verjame, da bi bilo res sultanova pismo, s katerim je odstavljen od paševanja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. januarja.

Vlada proti "Prosveti".

"Prosveta" je nameravala 3. t. m. priediti v "Mestnem domu" pod gesmom "Mladina — Gregorčič" akademijo s solopetjem, predavanjem in godbenim kvartetom. Ker se šolskim oblastim ni zdelo primoerno priediti proslave Gregorčiča, je sklenila "Prosveta" kot dijaško in ljudsko izobraževalno društvo, da z dijaško slavnostjo počasti spomin pesnika, ki je tako priljubljen in znan med mladino in ljudstvom. Vlada pa je z nekakim "dopisom" dne 3. t. m., tedaj na izvirno nameravani dan slavnosti, preposedala sodelovanje srednješolski, disciplini podrejenih dijakov. Onemogočila je s tem slavnost čisto nedolžnega prosvetnega značaja. Če upoštevamo, da ista vlada dovoljuje sodelovanje pri sličnih slavnostih posebno v Tonhalle, moramo njen nastop zaznamovati kot otroško šikano. Vse slavnosti "Prosvete" so se vršile tako dosta, da niti terezijanski policijski značnišči ne bi mogli slediti lasu v jajcu. Stari policijski duh zopet straši v vladni palači. Če se kdo izjavlja, da ponosen narod ne klanja glave pred nikomur, ampak hoče v hiši, ki jo je sam zidal, biti svoj gospod, zavoha veleizdajo, za vsakim ljudsko-izobraževalnim kora-kom vidi nevarnost za vero in avto-

riteto, za deklamovanjem in pevanjem Gregorčičevih pesmi pa menda irentovske namene! In če se slednjič pomisli, da nobena persekučija še ni prinesla sledu kakega uspeha, se nam zdi karakterizacija vladnega koraka kot smešno-otročji pojav po licjskega duha še bolj opravičena.

Narodna stranka za Štanjerko in učiteljstvo.

Iz Spodnjega Štajerja se nam piše: Najhujši trn v peti je našim klerikalcem učiteljstvo. Hudo jih peče, da so učitelji skoraj vsi pripadniki nove stranke. Toda slušajmo, kaj piše o tem glavno trobilo naših ljudskih osrečevalcev, "Slovenski Gospodar"! Ta list v svoji 51. številki z dne 20. decembra m. leta doslovno pravi: "Zelo nas je osupilno, ko smo čitali, da se je v posebno velikem številu udeležilo učiteljstvo ustanovnega shoda liberalne stranke. Slavno učiteljstvo ve, da je naše ljudstvo katoliško in da noče nič vedeti o liberalizmu, vkljub temu se pridružuje novi liberalni stranki. Zato ni čudo, da je ljudstvo že kar krstilo novo stranko učiteljsko stranko. Mislim, da ne bode vse učiteljstvo šlo na limanice nekaterim celjskim "streberjem", zato je po mojem mnenju boljši naslov "Stranka liberalnih učiteljev". Po njih si hočejo liberalni advokatje ustanoviti svojo moč med kmeti!" — Tako "Slovenski Gospodar". Prav vabljivo bilo, nekatere stavke te novice po zasušenju ožigosati. Pa se ne splača! Za sedaj črnim našim prijateljem, ovačajoč star izrek; "Omni morbo sum remedium", kar svetujemo, naj napram "liberalnim" učiteljem ustanove "Stranko klerikalnih učiteljev" ter v to poverijo svojega članekarja in sotrudnika, srediskega učitelja in "pisatelja", g. Ant. Kosija! Ta mož se spozna na "gschäft" in tudi dobro številni zna. Videti hočemo, koliko "klerikalnih" ljudskih učiteljev, odnosno učiteljev bodo nabrojili. Pa le podvajajte se! Mogoče bode Kosi — ta podjetni možkar — bolj srečen, nego pa je bil svoj čas šmarski Jurkovič pri snovanju podružnice "Slomškove zvezde" za Štajersko. Toda le brzo in korajno na delo! "Frisch gewagt ist halb gewonnen."

Afera Vistarini. Kakor se nam poroča iz Brežic, je namestništvo v Gradeu odredilo preiskavo v znani aferi okrajnega glavarja Vistarinija in jo poverilo nekemu dvornemu svetniku, ki je te dni došpel v Brežice. Preiskava je trajala več dni. O uspehu preiskave se ne da ničesar gotovega izvedeti, govor se pa, da se je našla blagajna v redu. Glavar Vistarini je še vedno na dopustu in ga nadomestuje okrajni komisar Schaffernrat.

Iz finančne službe. Finančni koncipist Ivan Macák je imenovan za finančnega komisarja v IX., carinska asistentka Ivan Jurisovič in Franc Marinčič pa za carinska oficijala v X. činovnem razredu. Vsi trije so v področju tržaške fin. direkcije.

Iz davčne službe. Davkar na Vrhniku, g. Feliks Nič je imenovan za glavnega davkarja za okrožje finančne direkcije v Ljubljani.

Imenovanja v okrožju poštnega ravnateljstva v Trstu. Te dni je bilo več poštnih officialov v Trstu imenovanih za kontrolorje. Kakor poroča "Grazer Tagblatt" je bilo pri ti priliki preteriranih v Trstu 12 izborni kvalifikovanih uradnikov. Izvedeli smo, da so bili preterirani tudi na naši pošti štirje izvrstno kvalifikovani in sposobni uradniki, ne da bi se vedelo, zakaj niso našli milosti v očeh poštne uprave, da bi avanzirali. Vprašali bi g. poštnega ravnatelja Pataya, kakšni oziri so bili merodajni, da je bilo to pot preteriranih toliko uradnikov, ki imajo pravico do avanziranja? Ali je morda tudi pri poštnih imenovanjih odločilen kak protekcionizem, ali so tudi tukaj merodajni politični oziri?

Poštna vest. Poštna oficialnina Ivana Smerdu v Postojni je dobila mesto poštno odpraviteljice v Čerovljah na Primorskem.

Iz gledališke pisarne. Nocoj se poje prvič v sezoni velika Wag-

nerjeva opera "Lohengrin" (par). Naslovno vlogo poje g. pl. Rezunov, Elgo gospa Skalova, Ortrudo Reisssova, Telramunda gosp. Ouředník, kralja Henrika g. Betteto, kraljevega glasnika g. Raneck. — V nedeljo popoldne se vprizori zadnjič v sezoni "Beneški trgovec" (nepar), zvečer pa bode prva repriza slovite Hauptmannove drame "Potopljeni zvon" (nepar).

"Slovenska Matica".

147. odborova seja, v petek dne 21. grudnja 1906 ob petih popoldne v društveni pisarni. Tajnik poroča, da je osrednja vladu društva novič dovolila subvencijo letnih 1000 K za dobo 1906-1908. Povodom slavnosti 200letnice stavne šole in 100letnega češke teknične v Pragi se je dne 9. listopada slaviteljem postal brzjavni pozdrav. Ob smrti pesnika Simona Gregorčiča, dne 24. listopada v Gorici, je društvo razgrnilo črno zastavo, položilo na krsto venec s travkami, bilo pri pogrebu zastopano po odborniku dr. Gregorčiču in članu A. Gabrščku, izrazilo sožalje sorodstvu in prejelo od častnega člena Šandorja pl. Gjalskega iz Zagreba in od društva "Ilirje" iz Prage brzjavni kondolenci. Sklene se počastiti spomin dičnega pesnika, ki je bil 16 let Maticin odbornik (1882-1898) in nekaj let tudi poverjenik, s primerenim sestavkom v "Zborniku". Na znanje se vzame, da je profesor dr. Žmavec pristopil pododsek za nabiranje krajepisnih imen. Pretkelo nedelje je imela "Hrvaska Matica" v Zagrebu svoj občeni zbor. "Slovensko Matico", o tem zborovanju brzjavno obveščeno, sta pri zborovanju zastopala odbornika dr. Ilešič in Trstenjak. Po zborovanju, na katerem sta Matičina odpolana bila navdušeno pozdravljena, je došel Matičinem predsednik brzjavni pozdrav. Na znanje se vzame poročilo o delovanju pododseka za "Slovenski zemljevi", ki je imel zadnji čas tri seje, in se sklene, da je drž. poslanec J. Pogačniku izreči na ljubezljivem posredovanju radi zemljevida pri osrednjih oblastih na Dunaju pismeno zahvalo. Tudi krajepisni odsek je imel zadnji čas dvoje sej. Poročilo o njegovem delovanju se vzame na znanje. Oobre se nagrade pisanjem, urednikom in korektorjem letošnjih društvenih knjig, soglasno in nezpremenjeno po nasvetih knjižnega odseka. Knjige — osmoro jih je v obsegu 83 tiskovnih pol — bodo te dni izgotovljene in se začeno prav v kratkem razposiljati. Na znanje se vzemajo nekatere odredbe knjižnega odseka, ki si tičejo bodočega društvenega knjižnega programa. Odobrati se tajničeva poročila o poverjeništih, društvenih, knjižničnih, zalogah in knjižnici. Nova poverjeništva so se osnovala za Buzet, Djakov, Sv. Trojico v Halozah in za Vinkovce. Novega poverjenika je dobitila Praga. Za lansko leto je plačalo Matici 2977 letnikov udružen, za letos doslej 3097; ker bo 200-300 udov prispevki še vplačalo, je pričakovati nad 300 udov prirastka. Od zadnje seje je društvo pristopilo na novo ali novič 217 društvenikov. Knjižni zalogi je prirastlo od zadnje seje 30 knjig, zvezkov in časopisov: 2 podarjeni in 28 zamenjanih. V odsek za "Zemljevi" je mesto predsednika, ki ne utegne, povabiti prof. Kendo. Na znanje se končno vzame, da so se jele za tisek močnejne potezati tudi tiskarni po deželi. Predsednik znani, da se je za tajniško službo oglašilo 8 prisilcev, prečita njih imena in predlaga, na sej izvabi pododsek 5 članov iz odbora, ki bo prošnje preudaril in o podelitvi službe poročal v prihodnji seji, katera bodi krog 20. prosinca. V pododsek petorice se izvolijo gg. Levec, Grasselli, Sušnik, Subič in dr. Detela; potem se seja zaključi.

Ljubljanski obč. svet je v zadnji seji dovolil sledete subvencije za tekoče leto: Glasbeni Matici 3000 K, Narodni šoli 400 K, Filharmoničnu društvo 400 K, Ciril-Metodovi družbi 1000 K, dijaškemu podpornemu društvu Radogoj 700 K, slovenskemu planinskemu društvu 600 K, Loechnerjevi ustanovi 200 K, gremijalni trgovski šoli 1000 K, Dramatičnemu društvu 12.000 K (ter poleg tega deželno subvencijo 14.000 K, katero je mesto založilo in se ima vrnil), gasilnemu in reševalnemu društvu 4000 K, Elizabetni otročji bolnici 1000 K, dijaški in ljudski kuhinji pa 100 K. Med "izrednimi potreboščinami" je dovoljeno: za olešavo mesta 2000 K, za ustanovitev vsevčilišč v Ljubljani 10.000 K, za morebitno izdanje cerkve na barju 1000 K, društveni godbi 2400 K, za most čez Ljubljanico od Prul na Opekarsko cesto 10.000 K, za zgradbo Učit konvikta 500 K, za poprave v kopališču Kolezija 550 K, za nabavo umetniških del za bodočo mestno umetniško galerijo 2000 K, za vzdruževanje javne ljudske knjižnice 3000 K ter 2000 K kot ustanovnina, 8700 K pa za pokritje deficitu pri mestni mlekarni. (Mesto je s to svojo prodajalno prihilo občinstvu 146.000 K, ki bi jih bilo treba izdati, če bi se bilo nameravano podraženje mleka za 4 v pri litru uresničilo. Blagajnični začetek 31. decembra 1906 izkazuje 183.075 K 54 v prebitka, kar je menda zadosten dokaz o vestnem in umnem gospodarstvu naše mestne občine.)

Molière ni našel milosti v "Slovenčevih" predilih. Seveda: spisal je "Tartufa", vsled katerega so ga hoteli sezgati na grmadi in vsled katerega so mu pred četrtni tisočletjem v krščanski ljubezni odrekli krščanski pogreb. Pokopali so ga hoteli drugi snoti. Toda izbrali so premajhne grobokop. Molière je bil med tem vzrastel v velikana. Nekoliko znani Goeth je stavljal njegovo gledališko umetnost nad vse druge. In nemški literarni historik Junker pravi v svoji izborni "Zgodovini francoske literature" (1902): "Molière je ustvaril moderno veseloigro ter jo povel z orjaškim duhom na višino

drugi občni zbor, ki je sklepčen ne glede na število navzočih članov. Na dnevnem redu zborovanja je govor predsednika, poročilo blagajnika, volitve in eventualnosti.

— **Umrl** je danes po daljši mučni bolezni bivši občinski svetnik Ivan Seunig, hišni posestnik in trgovec z usnjem na Starem trgu. Bil je vrl naroden mož in izredno veselega značaja, vsled česar je bil priljubljen v vseh krogih. Blag mu spomin!

— **Za šahovce.** Da se vzbudi zanimanje za šah tudi v širših krogih, bo igral v soboto dne 5. januarja v kavarni "Union" ob sedmih zvečer šahovi mojster cand. techn. Milan Vidmar 10 do 20 partij naenkrat. Vsakdo, kdor se zanima za šah, je dobrodošel, posebno, če pride z namenom, da pobije v eni igri simultanega igralca. Ker pa je le omenjeno število šahov na razpolago, se prosi vladu, naj vsakdo, če le more, prinese svoj šah seboj. Vstop je prost.

— **Domača umetnost.** V izložbenem oknu g. Frana Kollmanna razstavljen je trak ljubljanskih rodomljubkinj in rodoljubov, ki je namejen kot darilo zastavi pevskega društva "Ljubljana" povodom v nedeljo se vršeče 15letnice. Krasno in umetniško dovršeno vezenje s pravim zlatom v težki svili je domače delo ter izgotovljen od ljubljanskih Slovensk samih. Načrte črk in okrasov je mojstrsko napravil tukajšnji črkoslikar g. Filip Pristou.

— **Olepševalno društvo v Rožni dolini,** priredi dne 6. prosa na dnu sv. Treh kraljev veliko predstavo veselico v prostorih restavracije "Rožna dolina". Iz bogatega sporeda omenjamo koncert tamuraškega kluba "Zarja", srečolov, Šaljivo pošto, korijandoli korso, ples in mnogo druge zabave, za katero skrbi ad hoc sestavljena družba svetovno znanih komikov. Vstop vskemu prost; začetek ob 3. uri popoldan. Ker je čisti preostanek namejene v blagi namen, potom izboljševanja komunikacijskih sredstev in drugih koristnih naprav pomagati novi naselbini do blagostanja in udobnosti, vabi odbor k mnogobrojni udeležbi.

— **Starološkemu kapljanu Janezu Florjančiču** se včeraj nič dobro godilo pred škofjeloško c. kr. okrajsko sodnijo. Ker je dne 16. p. m. — kokor smo poročali — prevneto preganjal v neki pošteni kmetski hiši "spiritizem" in vrhutega isti dan spravljal raz lece v krivo luč spozn pokojnega poštenjaka g. Petru Lagondu, imel se je včeraj zagovarjati zoper dve kazenski obožbi, kateri je vložil zoper njega v imenu razdaljnih rodbin odvetnik dr. K. Triller. — Ker je bil Forjančič že petkrat sodnisko kaznovan, se je nove odsobe vendar-le zbal, akoravno je vso krvido korajeno tajil. Podpisal in izdal je torej obema rodbinama poninočno častno izjavo, katero mora v nedeljo prečitati raz prižnice, vrhutega pa objaviti v "Slovencu" in "Domoljubu"; nadalje bo položil za "Dijaško kuhičko" v Kranju 250 svitih kron. — Morda bo sedaj za nekaj časa mir — kaj pravite mati Jelovčanka?

— **Popravek.** Dopus "Starološke volitve" v 297. štev. "Slov. Naroda" popravljamo s tem, da je žabniški župnik Čik lani pač maševal na sveti dan, ni pa maševal predlani na sv. Urha nedeljo, ki je cerkevni patron, vsled že navedenega vzroka; mestu njega je moral maševati prejšnji že upokojeni župnik, ki je bil slučajno tam.

— **Idrijsko godbeno društvo** je imelo svoj redni občni zbor dne 30. grudna v gostilniških prostorih gospe Ane Šinkovec v navzočnosti 44 članov. Predsednik Ignacij Kogej je izrekel sožalje na smrti 3 članov, nakar je tajnik Josip Kobal poročal o delovanju društva v minulem letu. Društvo je imelo 24 delavnih in 203 podporne člane. Odbor je imel med letom 6 sej. Delavní člani so nastopili 33 krat večinoma vsi ali v manjših oddelkih. Vrednost društvenega inventarja znaša 1312 K 81 v. Za tem je poročal blagajnik Ivan Zupančič, da je imelo društvo 1044 K 79 v dohodku in 964 K 45 v stroškov, torej čistega dobička 8 K 34 v. Blagajniku in ostalem odboru se je dal absolutorijski. Predsednikom je bil izvoljen zopet Ignac Kogej, podpredsednikom Josip Poljanšek, za odbornike Zupančič Ivan, Kobal Josip, Gruden Jakob in Žonta Valentin, za pregledovalca računov pa Žonta Pavel in Mrak Ivan.

— **Veselimo se prihodnje deželnozborni volitelj!** Piše se nam: Pri zadnjih deželnozbornih volitvah so v naši vasi Strmca pri Postojni volili večinoma vsi kmetje na klerikalno

stran. Kakor se kaže, se bo pri prihodnjih volitvah sploh vse na narodno-napredno stranko obrnilo! Živila narodno-napredna stranka!

— **Draginja v klerikalnih goštih.** V. vasi "Strmca" pri Postojni so pred nekoliko dnevi pili vaški fantje pri Katarini Žele. Pri tej priliki sta si fanta Franc Jenček in Franc Kobal naročila dve jajci na mehko pečeni, kateri sta res v kratkem času dobile, ali žalibog bili sta jako poceni. Stali sta namreč s kruhom vred samo 86 vin! Kmetje, pazite, kadar ste v klerikalnih goštih, kako plačujete svoja jedila, da vam klerikalni goštiničari vaših žepov ne izpraznijo! Svoji k svojim!

— **Legar, ki ni legar.** Pod tem zaglavjem smo včeraj poročali o kužni bolezni, ki se zadnje mesece prijavlja v Postojni, ter smo po "Notranju" poročali, da se iz negativnega uspeha bakteriologične preiskave odpadkov enega izmed tamkaj obolelnih izvaja, češ, da o kakem legarju v Postojni ni nobenega govora. Z dobro informirane strani se nas opozarja, da negativen rezultat — osobito pa enkratne preiskave odpadkov nikar ne izključuje sumna na legar, ako drugače drugi, klinični znaki dopuščajo sklepati na tako bolezen. Bolnikov s takimi prav težkimi in karakterističnimi simptomi je pa bilo, kakor čujemo, baš v Postojni prav obilo. Izid omenjene bakteriologične preiskave odpadkov enega samega bolnika ne dopušča torej nobenih kouluzij glede vrste epidemije v Postojni; da, ne more se niti trditi za praiskovani slučaj, da bi bil legar izključen.

— **Dobračevsko gasilno društvo** je imelo 1. prosinca svoj redni občni zbor, pr katerem se je izkazalo, da društvo vrlo napreduje; vpisanih je čez 50 izvršajočih članov, kajih vsak se zanima za društvo, in izvršuje točno svojo nalogu. Društvo se je bilo v začetku močno zadolžilo, teda pod spremnim in umnim vodstvom odplačuje vsako leto velik del svojega dolga. Pri volitvah je bil znova izvoljen za načelnika trgovec Janez Jež, ki je obče spoštovan in priljubljen mož, zavednega preprčanja v pravih nazorov. Tudi drugi na novo izvoljeni odborniki so vsi vestni in pošteni na svojem mestu. Želimo, da bi društvo tudi v bodočem tako uspevalo in ohranilo ugled kakor do sedaj in bi v slučaju nesreč doseglo najboljših uspehov.

— **Sneg na Notranjskem** je imel kaj slabe pesedice. Na semnju v Mirni peči 28. pr. m. je bilo 16 geved, dočim jih je bilo včasih po 1000 do 1200. V Novem mestu je bilo po navadi na semnju 31. dec. po 600 do 800 prasičev prignanih, letos so pa prignali samo dva, a še ta dva nista bila prodana.

— **Streha se je udrla** pri napol podrti bati Franca Kleivaria v Gumpergu v novomeškem okraju vsled snežne teže. Rešili so se ljudje z opravo in obleko ter živežem.

— **Zagorje ob Savi.** "Narodno bralno društvo" v Zagorju ob Savi ima svoj II. redni občni zbor v soboto, dne 5. januarja t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih gospe M. Weinbergerjeve. Ta občni zbor je sklepén pri vsakem številu članov.

— **Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju** ima dne 2. februarja t. l. ob 2. uri popoldne v pisarni d. r. Ivana Dečka, Rotovske ulice hiš. št. 19. I. nadstropje svoj redni občni zbor.

— **Velevostenstvo Resahof na Vidmu** v brežiškem okraju sta kupila od inženera Julija Schimetscheka brata Raič iz Spodnje Šiške Posestvo je bilo 74.000 krov. S tem je Slovencem pri volitvah v okrajni zastop zagotovljena večina v skupini veleposestva. Ker volijo kmetske občine itak narodno, je govor, da preide okrajni zastop brežiški pri prihodnjih volitvah zopet v slovenske roke.

— **Slovensko trgovsko društvo v Celju** priredi na svečino, 2. februarja v "Narodnem domu" v Celju plesni venček, cigar čisti dobiček je namenjen za sklad slovenske trgovske bolniške in podporne blagajne za Spodnje Štajersko.

— **Spomladansko cvetje v najhujši zimi.** Ljubeznivi naši prijatelji gdž. Milka in Vera iz Griča pri Celju sta nam poslali šopek trebentice, nabranih na Novega leta dan.

— **Slovensko pevsko društvo "Vranska Villa"** ima v nedeljo, dne 10. januarja ob 5. uri popoldne v dvoarni gosp. Brinovec na Vranskem svoj redni občni zbor z običajnim sporedom.

— **Pozor pred nepočetenim agentom!** Neki Karel Knez iz Rosentala pri Voitsbergu na Štajerskem spravlja ljudi v Zetje Shamrock pri Waune na Nemškem in jim obljubuje vse mogoče pri tem. Ker so njegove obljube lažnive, se opozarjajo naši ljudje pred tem človekom, ki hodi nabirat "blago" na Kranjsko, zlasti

v kočevski okraj, na Štajersko pa v celjski, graški, murski in ljubeški okraj.

— **Volitve župana v Mariboru.** Občinski svet mariborski je vnoč izvolil za župana dr. I. Schmiderejerja, za podžupana pa dr. H. Lorberja.

— **Prestop k protestantizmu.** V preteteklem letu je prestopilo v Maribor k protestantizmu 186 oseb.

— **Okrajski zdravnik v Brežicah,** dr. Vičič, ki je obenem tudi vodil brežiško bolnico, je premičen v Gradec. Vkljub svojemu pristno slovenskemu imenu se je dr. Vičič vedno čutil kot Nemca in je tudi občeval zgolj v nemški družbi, dasi je obenem tudi zet Slovence dr. Srebreta.

— **Uradna okrajska učiteljska konferenca za okraja Celje-oko-**

lica in Šmarje bude dne 28. junija t. l. v Celju. Teme, ki se bodo obravnavale pri tej skupščini, so naslednje: 1. Pouk v oddelkih ali kolaborarjih? a) psihologično; b) v posameznih predmetih; c) na posameznih stopnjah. 2. Kako naj se uvede učitelj v svoj poklic? 3. Učiteljstvo in verske vaje z ozirom na nov def. šolski in učni red.

— **Poskušen samomor.** V Trstu je spila 17letna mesarjeva hči Josipa in Nemec veliko steklenico karbolove kislino. V nevarnem stanju so jo prepeljali v bolnišnico.

— **Žrtev ljubosumnosti.** Kakor smo poročali, je v Trstu pred tremi tedni 38letni čevljar Angel Grassi iz Italije štirikrat zabodel iz ljubosumnosti svojo 28letno ženo Vincentijo. Ta je zdaj umrla za ranami v bolnišnici.

— **Prva slovenska kazenska razprava v Kopru** se je vrnila v ponedeljek. Bilo je vse slovensko, obravnavana in razsodba. Državni poslanec Benatti je zastopal tožitelja in izjavil, da je popolno umel vse razpravljanje. Kakor se vidi, se vrše tudi z italijanskimi odvetniki lahko slovenske razprave, samo nekoliko dobre volje je treba. Seveda je bil tudi govor obožujočevega zagovornika dr. Rybarta slovenski.

— **Zdravnik v Avstriji** je bil koncem preteklega leta 11.937, torej 173 več nego leta 1905.

— **Za geometre.** Za pavšaliranje desetine bo potreboval bosensko-hercegovinsko vlada za dobo enega leta večje število kakega slovenskega jezika zmožnih geometrov. Plače 2800 K in pa za čas dela na prostem povišale 180 K mesečno za diete, potovalne in delavno stroške in pa koncem zadovoljivega službovanja primerna remuneracija. Prošnje takoj ali vsaj do 31. januarja. Več pove inserat.

— **Strašilo na Dunajski cesti.** Snoči okoli 11. ure se je na Dunajski cesti neka žena silno ujezila nad svojim možem in končno stekla bosonoge in v sami srajci na cesto ter begala gor in dol. Ljudje so mislili, da je kak mrlč iz groba vstal — godilo se je to bližu pokopališča — ali da je prišel sam hudobec plašiti pobožne kristjane. Dva moška sta se tako ustreljala "pričazui", da sta v neki hiši počakala, dokler se ni ženi umirila kri in sta še nadaljevala pot, ko se je žena vrnila k svojemu možu. Gotovo je na razburjenost te žene vplivalo tudi to, da je ta večer ležalo njeni dveletno dete na mrtvškem odu.

— **Aretovan** je bil včeraj ljubljanski policiji dobro znani vagant Ferdinand Göck. Navedenec je razgrajal in se nedostojno obnašal po dvorišču hiše št. 9 na Dunajski cesti. Ko ga je hišnik Ivan Cedičnik odstranil na cesto, je Göck potegnil iz žepa nož in z njim hišnika ranil na levi roki. Oddali so ga sodišču.

— **Med potjo v bolnišnico umrl.** Predvčerjšnjim je s popoldanskim Gorenjem posestnik Perne iz dvoarske občine pripeljal v bolnišnico svojega 4letnega sinkota Ivana, kateri je bil doma padel v krop in se močno opekel. Ko je dospel z njim v bolnišnico, je bil otrok že mrtev. Izdihnil je bil že med potjo, a je oče misil, da je zaspal.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 31 Slovencev in 14 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 11 Hrvatov. Na Prusko se je odpeljalo 16 Hrvatov.

— **Izgubljene in najdeni reči.** Branjevka Marija Žargjeva je izgubila vrečico, v kateri je imela 3 K 36 vin. denarja. — Šolski učenec Edward Izanc je izgubil bankovce za 10 K. — Pravnik g. Romuald Fakin je izgubil zlat prstan, vreden 20 K. — Stražnik Š. Vrhunc je našel ročne sanke. Lastnik jih dobi pri policiji.

— Včeraj zvečer se je izgubil črn, svilen predpansik. Oddal naj se v "Narodni tiskarni". — Izgubil se je v sredo, 2. t. m., zlat prstan s petimi opali na Rimske ceste, čez Valvazorjev trg, čez Turški trg in na Mestni trg. Najditelj dobi lepo nagrado. Oddal naj se v trgovini pletenin Drag. Hribar, Š. lenburgove ulice. — Železniški čuvaj Ivan Turk je našel "Roskopf"

uro. — Neki sluga je izgubil 50 K denarja. — Postrežnica Uršula Orešnikova je izgubila denarnico, v kateri je imela 2 K 10 vin. — Lekarnar g. Jožef Mayer je izgubil 70 kron. — Sluga pri "Obrtnem podpornem društvu", Fran Goldmann, je našel dva zlata prstana. Izgubitelj jih dobi najaj pri najditelju v Židovskih ulicah št. 8.

— **Strelski klub "Triglav" v Ljubljani** priredi jutri, t. j. v sobotu, 5. januarja, v salunu hotela "Ilirje" v Kolodvorskih ulicah, točno ob vodilnični zvečer, družinski večer z mnoštvom sporedom, na katerega so najavljeni vabljenci člani in njih soprege, kakor tudi drugi gostje.

— **Ljubljanski šramel kvartet** koncertuje danes in vsak večer v vinski kleti hotela "Union". Vstop prost.

— **Zaklalo** se je živine v mestni klanici od 16. do včetega 23. decembra 1906: 90 volov, 3 krave, 5 bikov, 2 konja, 309 praščev, 127 telet, 18 koštrunov in kozlov v 26 kozličev; zaklano živine se je upeljalo: 13 pravičev, 13 telet, 2 kozlička in 1168 kg mesa.

— **Meteor. mesečni pregled.** Minoli mesec gruden je imel pravi pravcati značaj zime s hudim mrazom in mnogim snegom. — Opazovanja na topomeru dadov povpreč v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj — 3 °C, ob dveh popoldne — 0.4 °C, ob devetih zvečer — 2.6 °C, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseča — 2.1 °C, za 0.6 °C pod normalom; največ 7.5 °C dne 4. najmanj — 19.8 °C dne 31. — Opazovanja na tlakomeru dadov 733.1 mm kot srednji zračni tlak tega meseča, za 2.9 mm pod normalom; najvišji 749.8 dne 20. zvečer, najnižji 716.3 dne 10. opoldne; še enkrat blizu tako nizko, namreč 716.5, je stalno živo srebro dne 27. zjutraj. — Mokri dni je bilo 16; padavina, dež, večinoma pa sneg, znaša 184.5 mm. — Megla je bila ob 7 dnevih — Med vetrovi je prevladoval severovzhodni; ta v njegovem tekmcu, jugovzhodni, sta veliko mraza vkljupi spihala. Dne 6 po dne dne je začel sneg padati, sledče dni z malimi presledki je pa šel na debelo

**Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las**
**deluje najboljše priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase**

katera okreptjuje lasiche, odstranjuje
lase in preprečuje izpadanje las.
z steklencem z navodom 1 krona.
Raspoljiva se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenci.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil. medicinal. vin. špecialisti,
najfinješih perfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, R slike cesta št. I
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 10-11

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani".
Uradni kurz dun. borze 4. januarja 1907.

	Dun.	Blago
42% majsk. renta	99 25	99 45
42% srebrna renta	100 10	100 30
4% avstr. kronska renta	99 25	99 45
4% zlata	117 15	117 35
4% ogrska kronska renta	96 5	96 25
4% zlata	114 65	114 85
4% posojilo dež. Kranjske	98 90	99 90
41/2% posojilo mesta Split	104 50	101 50
41/2% Zadar	99 85	100 85
41/2% bos-herc. železniško posojilo 1902	99 85	100 85
4% češka dež. banka k. o.	99 60	99 70
4% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	99 60	100 10
41/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	100 50	101 50
41/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	104 70	105 70
41/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100 -	101 -
41/2% z. pis. ogr. hip. ban. obič. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100 -	100 50
41/2% obič. češke ind. banke	100 -	100 15
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	100 -	100 20
4% prior. dolenskih žel.	99 90	98 75
3% prior. juž. žel. kup. 1/1	98 75	98 50
41/2% avstr. pos. za žel. k. o.	100 65	101 65
Srečke	219 25	217 25
- od 1. 1860/1	263	269
- 1864/5	152 65	154 65
- tizske	283 40	283 40
- zem. kred. I. emisije II.	287 75	297 75
- ogrske hip. banke	289 2	299 25
- srbske à frs. 100- turške	103 50	107 50
Basilika srečke	165 5	166 50
Kreditne	29 60	24 60
Inomoske	44 9	45 9
Krakovske	89	94
Ljubljanske	90	94
Avstr. rdeč. križa	58	62
Ogr. Rudolfove	46 25	48 25
Salcburške	27 50	29
Dunajske kom.	57	59
Dnevi	76	80
Basiliška srečke	100	509 -

Južne železnice	176 50	177 50
Državne železnice	692 25	693 25
Avstr.-ogrskie barčne deln.	177 9	789
Avstr. kreditne banke	690 -	691 -
Ogrske	838 75	833 75
Zivnostenske	243 5	244 50
Premogok v Mostu (Brux)	749	754
Alpinske montan	633 50	634 50
Práški žel. ind. dr.	693	703
Rima-Murányi	574 50	575 50
Trboveljske prem. družbe	280 25	281 50
Avstr. orožne tovr. družbe	560 -	564 -
Ceske sladkorne družbe	146 -	148 20
Venice	11 84	11 89
20 franki	19 11	19 15
20 marke	23 50	23 58
Gouverneurs	24 -	24 08
Marke	117 50	117 70
Laški bankovci	95 56	95 70
Rubli	2 52	2 53
Dinar	4 84	5 -
Zitne cene v Budimpešti. Dne 2. januarja 1907.		
Ternitni		
Fenica za april za 50 kg K 7 47		
Ré	50	6 74
Koruta maj 1907 50		5 14
Oves	50	7 42
Ef-let. sv. Zdržno.		

Meteorologično poročilo.					
Vrhina nad morjem 602. Srednji sračni tlak 736,0 mm.					
prostisoč					
čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura °C	Vetrevi	Nebi	
3. 9. sv.	728 7	6 1	sr. jzah	dež	
4. 7. aj.	730 6	0 8	sl. szahod	snež oblačno	
5. 2. pop.	731 6	2 0	sl. sszvh		
Srednja včerajšnja temperatura: 6 5°, nemoj: -2 7° — Padavina v mm 29 1					

Išče se

modistka.

Kje, pove upravnštvo „Laibacher Zeitung“. 45-1

Sprejme se takoj

trgovski pomočnik
melane stroke pri J. Krašovič na
Jesenicih, Gorjansko. 7-3

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznjijo in ob smrti našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, svaka in tista, gospoda

Matevža Zavšnika

usnjarija in posestnika

izrekamo svojo najsrcejšo zahvalo. Prisrčna hvala še posebno gosp. dr. Črvenju za njegovo izvanredno prijateljsko pozitivnost med boleznjijo, velecenjem, gg. c. kr. uradnikom za tako obilo udeležbo, sl. požarni brambi z Cerknico in Dol. vasi za častno spremstvo in sploh vsem sorodnikom in prijateljem, ki so v tako obilem številu spremili rajnega na zadnji pot.

V Cerknici, 1. januarja 1907.

63 Žaluoči ostali.

Zastopnik

(Platzagent) za Ljubljano, za večjo vinsko trgovino se ilče proti proviziji.

Ponudbe blagovoljijo se vpošiljati pod Poštni predal št. 76. 4707-5

Dve gospodični sprejme takoj „Goriška tiskarna“ A. Gabrček v Goriči v pisarno, kjer poslujejo doslej že tri. Zabava se ponolno znanje slovenščine in nemščine; znanje laščne daje prednost. Porabne morajo biti za knjigovodstvo in korespondenco. Plača od 60 krov višje po sposobnosti in dogovoru. 2-3

Ura z veržico za samo K 2—.

Zaradi nakupa velike množine ur razpoljila češijska razpoljalnica: prekrasno pošljeno 38-urno precijsko uro ankerico z lepo veržico za samo K 2— kakor tudi 3letno garancijo. — Po povzetju razpoljila

Prusko-češijska razpoljalnica F. WINDISCH v Krakovu U/38 NB. Za neugajajoče denar nazaj. 42

Trg. pomočnik

za trgovino z mešanim blagom se sprejme. Ponudbi naj se priloži prepis izpričeval.

Kje, — pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 24-2

Nekaj spretnih

ključavnici
kovinski stugarjev in preprostih mizarjev išče velika tvornica na Reki. Več pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 37-1

Velika

plesna veselica

bo

v „Narodni restavraciji“ na Tržaški cesti 21 vsako soboto vso noč in vsako nedeljo.

Vstopnina prosta.

Na obilen obisk vladno vabi gostilničar.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5-50 K.

V sled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakov z močno zbitimi podplati, novejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5-50 K.

Za naročitev zadostuje dolgost

55 Razpoljaljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Neugajajoče rad zamjenjam

Najvišja odličja na mednarodni razstavi v Milanu 1906 (avstr. Juror.)

1 škatljica 20 h, 11 škatljic 2 kroni

Naročila izvršuje točno po povzetju

lekarnar Piccoli

Ljubljana, Dunajska cesta.

Vljudno se priporoča

trgovina

S klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Starl trg štev. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 Ceno zmerne. 29

39